

TIDSKRIFT FÖR

BRANDVÄSENDET

Band 1

Januari 1910

N:r 1

Prenumerationspris inkl. postarvode:
För helt år Kr. 5: —
Lösennummerspris 50 öre.

REDAKTÖR OCH ANSVARIG UTGIFVARE:
BRANDCHEFEN I HELSINGBORG G. BRAUN.
RIKSTELEFON: 331.

Minimiannonspris 80 öre pr centim.
Utkommer med 12 nummer pr år.
Helsingborgs Typogr. Anstalt, Helsingborg 1910.

Anmälan.

Tidskrift för Brandväsendet har härmed äran presentera sitt första nummer.

Frågan om utgifvandet af en svensk facktidsskrift för brandväsendet i vårt land har sedan länge stått på dagordningen. Redan under brandchefsmötet i Gefle 1901 framlades förslag om utgifvande af en facktidning, men kom man då ej till önskad resultat. På brandchefsmötet i Kalmar 1908 återupptogs frågan, och ganska mycket arbete har sedan dess nedlagts för sakens realiserande genom olika förslag för skapande af en ekonomisk grundval att bygga på.

Först i December 1909 kunde emellertid sådana beslut fattas, att åtgärder genast kunde vidtagas för Tidskriftens utgifvande från och med ingången af år 1910.

Genom Svenska Brandchefsföreningens tillkomst har nämligen arbetet för brandväsendets utveckling inträdd i ett nytt, verkningsfullt skede, och en systematisk plan uppgjorts, efter hvilken undervisningen för bibehållande och höjandet af den brandtekniska bildningen bör bedrivas. Som ett af medlen för denna plans realiserande ingår kunskapers och nyheter spridande genom en tidskrift. Styrelsen för Svenska Brandchefsföreningen har i öfverensstämmelse härmed äfven insett vikten af att genast från början hafva ett dylikt organ till förfogande, men då Styrelsen, på grund af föreningens små tillgångar, icke ansett sig kunna vidtaga åtgärder för egen tidnings utgifvande, har frågan blifvit löst genom en öfverenskommelse mellan styrelsen och utgifvaren af denna tidskrift, hvarigenom Svenska Brandchefsföreningen tillförsäkrats kostnadsfria förmåner till tiden för föreningssammanträdet i Göteborg 1910, då frågan kommer att slutligt ordnas.

Ledningen af Tidskriften har till sin uppgift satt att skapa ett fackorgan, som kan fylla de fordringar,

man på ett sådant har rätt att ställa, nämligen — sakkunskap, vakenhet och behandlande af sådana frågor, som hafva intresse för alla brandmän i *såväl de största som de minsta samhällen.*

För sakkunskapen garantera de löften, som af ett större antal brandchefer redan gifvits om medarbetareskap i Tidskriften.

Med vaket intresse vill Tidskriften följa och framlägga erfarenheter och nyheter från såväl eget land som främmande länder. På dagordningen framträdande fackfrågor eller framspirande idéer skola, om de synas för brandväsendets utveckling nyttiga, genom Tidskriftens spalter spridas landet rundt. Af vikt är emellertid, att hvarje brandchef till Tidskriften lämnar meddelande om eldsvådor tillika med om möjligt gjorda erfarenheter och rön, insända underrättelser om nyanskaffningar, nyantagna brandordningar, föreskrifter till ökande af säkerheten i offentliga byggnader såsom teatrar, samlingslokaler m. fl.; ändringar i gällande lönestater, omorganisationer o. d.

En särskild afdelning kommer att i Tidskriften stå öppen för spörsmål, som en hvar eger framställa. För att emellertid största möjliga utbyte må kunna erhållas på denna afdelning ombedjas landets brandchefer att godhetsfullt till redaktionen delgifva sina erfarenheter beträffande förevarande frågor.

Då Tidskrift för Brandväsendet sålunda vill med alla medel söka uppfylla de önskemål, som länge åstundats af landets brandchefer, får Redaktionen vördsamt uttrycka den förhoppning, att Tidskriften måtte finna tillgång till och blifva välkommen hjälp för äfven de minsta samhällena i vårt land, och därför understödjas genom såväl prenumeration och annonsering som genom välvilliga och snabba notismeddelanden.

Utgifvaren.

Meddelanden rörande Svenska Brandchefsföreningen.

Stadgar

för

Svenska Brandchefsföreningen.

I. Ändamål.

§ 1. Svenska Brandchefsföreningen har till ändamål att höja att fullkomna eldsläckningsväsendet, att verka undervisande och bland svenska fackkamrater befördra samhörighetskänslan.

Detta skall ske genom:

- a) Föranstaltande af föreningsammansatraden.
- b) Att förmedla utbytet af de kunskaper och erfarenheter, som vunnits under utfövande af facket.
- c) Gemensamt bearbetande af sådana fackfrågor, som beröra brandväsendets förebyggande och utfövande verksamhet, äfvensom genom att utreda och höja brandväsendets ställning i förhållande till andra organisationer, för såvidt detta bättre och verksammare kan afhandlas och göras gällande genom föreningen, än af den enskilde.
- d) Offentliggörande af resultaten utaf fackarbeten och andra eldsläckningsväsendet eller föreningen rörande angelägenheter.
- e) Utfövande af förbindelse med liknade föreningar i utlandet.

II. Medlemskap.

§ 2. Till medlemmar kunna antagas i tjänst varande eller f. d. brandbefäl (brandchefer, vice brandchefer eller därmed jämförligt brandbefäl).

På styrelsens förslag kunna jämväl såsom hedersledamöter inväjas utom föreningen stående personer.

§ 3. Öfver medlemmars antagande afgör styrelsen.

§ 4. Medlemskap förpliktigar till erläggande af stadgade afgifter.

§ 5. Frivilligt utträde skall skriftligen anmälas till styrelsen.

För öfrigt upphör medlemskap, om resterande afgifter, trots påminnelse, icke inbetalats inom ett år efter stadgad tid, samt om vederbörande utesluts ur föreningen.

Uteslutande ur föreningen bestämmes genom styrelsens enhälliga beslut.

I hvarje fall upphör allt anspråk på föreningen och dess tillgångar i och med utträdet.

III. Styrelsen.

§ 6. Föreningen ledes af en styrelse, bestående af fem medlemmar jämte tre suppleanter, hvilka samtliga väljas för en tid af fyra år. Af medlemmarna skola, efter lotning, två afgå vid andra kalenderårets slut. Efter de sålunda utlottade anställs nytt val för närmast följande fyra kalenderår. Afgår eljest någon af styrelsens medlemmar under den för honom bestämda tjänstetiden, anställs fyllnadsval för återstoden af samma tid.

Afgående styrelsemedlem kan återväljas.

Styrelsen har rätt att förstärka eller komplettera sig på lämpligt sätt till nästa föreningsammansatrade.

Styrelsens beslut fattas med enkel röstpluralitet. Vid lika röster afgör ordförandens röst.

Styrelsen är berättigad till att tillsätta utskott att förarbeta viktigare frågor.

För beslutsmässighet fordras, att minst tre af styrelsens medlemmar äro närvarande.

§ 7. Ordföranden väljes af föreningen; öfriga befattningar fördelas styrelsen inom sig.

§ 8. Föreningens företrädes af styrelsen, och denna kan låta sig företrädas af ordföranden eller annan styrelsemedlem.

§ 9. Styrelsens räkenskaper och förvaltning granskas af två revisorer, hvilka jämte en suppleant väljas af föreningsammansatrade.

IV. Föreningsammansatrade.

§ 10. Föreningsammansatrade äger rum en gång om året å plats, som af styrelsen bestämmes, därest föreningen ej utsett sådan.

§ 11. Styrelsen kallar till föreningsammansatrade minst en månad före sammantradet, hvarvid äfven dagordning delgives medlemmarna.

§ 12. Öfver förhandlingarna föres protokoll, hvilket justeras af sammantradets ordförande och tvånno på sammantradet utsedda justeringsmän. Protokollet skall bekantgöras för föreningens medlemmar.

§ 13. Medlemmar, som äro förhindrade att deltaga i föreningsammansatrade, äro berättigade att på förhand yttra sig skriftligt öfver öfverläggningssämnena. Dylika yttranden skola insändas till styrelsen och af denna meddelas å föreningsammansatradet.

§ 14. Med styrelsens medgifvande kunna utomstående personer erhålla tillstånd att bevista föreningsammansatrade antingen i dess helhet eller under vissa frågors afhandlande.

§ 15. Motioner kunna afgivas af hvarje medlem. Motion skall vara äfämnad minst 14 dagar före föreningsammansatradet.

V. Beslut.

§ 16. Omröstningar ske genom enkel röstpluralitet och öppet, såvida ej suten omröstning begäres. Vid lika röstetal faller ordförandens röst utslaget. Frånvarande medlemmar kunna låta sig företrädas genom fullmakt. Dock må i sådant fall hvarje närvarande medlem, förutom sin egen röst, afgifva endast en röst. Fullmakt granskas före sammantradets början af styrelsen, som öfver densamma giltighet beslutar.

För beslut om ändring af dessa stadgar fordras, att två tredjedelar af alla närvarande föreningsmedlemmar därom ena sig under två på hvarandra följande sammantraden.

VI. Upplösning.

§ 17. För förslag om föreningens upplösande fordras underskrift af minst hälften af föreningens medlemmar. Upplösning kan endast beslutas, om tre fjärdedelar af föreningens medlemmar afgifva sina röster för upplösningen.

Sammanträde med styrelsen för Svenska Brandchefsföreningen ägde rum den 3—4 Dec. 1909 i Stockholm.

Närvarande voro ordföranden E. Tegnér, vice ordföranden O. von Malmborg, sekreteraren R. Stridbeck, Brandkapten A. Svinhufvud och Brandchefen R. Mossberg.

Bland besluten anföras vi följande:

- 1:0. Öfver nya Byggnadsstadgeförslaget afgafs ett längre yttrande, angifvande Svenska Brandchefsföreningens ståndpunkt till nämnda förslag. På grund af yttrandets längd hafva vi för dagen icke tillfälle till detsammans införande i Tidskriften.
- 2:0. Det af Styrelsen på förra sammantradet tilläta tidningsutskottet, Brandkapten Svinhufvud och Brandcheferna Stridbeck och Braun, hade nu afgifvit sitt förslag, och styrelsen, som ansåg, att Svenska Brandchefsföreningen på grund af ekonomiska förhållanden f. n. icke borde såsom förening utgifva eget organ, beslöt att i stället t. v. antaga denna Tidskrift som Brandchefsföreningens officiella organ, för att sedan till nästa föreningsammansatrades (i Mars 1910) afgörande framlägga såväl denna fråga som angående det ekonomiska understöd, som borde till Tidskriften anslås.
- 3:0. Åt Brandcheferna v. Malmborg och Braun uppdrogs att utarbeta en s. k. brandkärsKatekes, upptagande allmänna släckningsregler m. m. och kommer denna handbok, att, efter styrelsens godkännande, utgifvas och tillhandahållas till ett billigt pris. Detta blir således en af Brandchefsföreningens första åtgärder till fyllande af sin uppgift att verka undervisande och kommer förvisso att hälsas med tillfredsställande af landets brandmän.
- 4:0. För blifvande föreningsammansatradet i Göteborg fattades en del beslut, för hvilka vi redogöra på annat ställe i detta nummer.

5:0. Med hänvisning till det förhållandet, att Brandchefsföreningens ändamål och dess styrelses arbete uteslutande afser frågor, som hafva allmän betydelse för respektive samhällen, beslöt styrelsen, att hemställa bör göras till respektive samhällen om att såväl Föreningens som styrelsens medlemmar, af samhället få beräkna den ersättning, som samhället i allmänhet brukar betala sina tjänstemän för resor i kommunens allmänna angelägenheter.

Svenska Brandchefsföreningens årssammanträde 1910.

Sammanträdet kommer enligt styrelsens beslut att äga rum i Göteborg den 15, 16 och 17 Mars 1910.

Särskild kallelse kommer längre fram att till-sändas föreningens medlemmar hvarvid program m. m. bifogas.

Någon särskild deltagareavgift skall icke upptagas. Bland de inledningsföredrag till diskussionsämnen, som hittills utlofvats, anföra vi:

Angående eldfarliga oljor och sprängämnen samt nu under arbete varande förslag till lagbestämmelser härutinnan — Professor A. W. Cronqvist.

Är Brandstadgan för rikets städer i behof af omarbetning och i hvilka hänseenden? — Brandchefen O. von Malmberg, Gefle.

Om brandtelegrafer jämte demonstration af nyaste anordningar å af resp. firmor uppsatta system med vederbörliga apparater — Brandchefen G. Hellgren, Sundsvall.

Eldsvådor i kolupplag, deras släckande och åtgärder mot desammas uppkomst — Brandchefen R. Mossberg, Norrköping.

Sätten för slangars profning, skötsel och reparering samt förevisning af olika slags tillfälliga slangreparatur — Brandkapten A. Svinhufvud, Stockholm.

Hufvuddragen för teatrans anordnande med afseende på eldsläckning — Brandchefen G. Braun, Helsingborg.

Förevisning och beskrifning af olika slags belysningsmateriel för såväl brandfordon som för själflva eldsläckningsarbetet — Brandchefen G. Braun, Helsingborg.

Därsutom komma, såvida tiden medgifver, äfven att diskuteras andra ämnen, hvarom framställning kan komma att göras från Föreningens medlemmar. Dylika framställningar jämte om möjligt erbjudande om inledningsföredrag böra emellertid vara till Föreningens sekreterare (adress: Kalmar) insända före Januari månads utgång.

I samband med sammanträdet komma en del firmor att i särskild lokal utställa nyheter i redskapsväg.

Alla de utmärkta anordningarna vid Göteborgs brandkår komma därtill äfven att lämna en god behållning för dem, som vilja passa på och studera dessa i såväl stort som i detaljer.

Ett givande sammanträde kan man med skäl säga, att föreningsammanträdet i Göteborg i mars kommer att blifva. Det är väl valda öfverläggningsämnen, om hvars sakrika inledande föredragshallarnas erfarenheter gifva en god borgen. Och hvad som särskildt bör beaktas, är att styrelsen valt sådana frågor, som hafva betydelse för såväl de minsta som de största samhällen.

Svenska Brandchefsföreningens styrelse och medlemmar.

Styrelse: Ordförande: E. Tegnér, Göteborg, vice ordförande: O. von Malmberg, Gefle. Sekreterare och Kassör: R. Stridbeck, Kalmar, A. Svinhufvud, Stockholm, R. Mossberg, Norrköping.

Suppleanter: G. Hellgren, Sundsvall, G. Braun, Helsingborg, K. Öhlin, Sundbyberg.

Revisorer: C. Borgenstjerna och C. Gyllenhammar, Stockholm.

Revisorssuppleant: K. A. Pettersson, Södertelje.

Hedersledamot: f. d. Brandchefen i Stockholm, Kommendörkapten B. Hollsten.

Medlemmarne ordnade läns- och stadsvis.

(b. = Brandchef, vb. = vice Brandchef, L. = Förening, Länsombud)

Stockholm och Stockholms län: Stockholm: E. Sabelström, b. Major. A. Svinhufvud, Brandkapten, Kapten, L. C. Borgenstjerna, Brandl., Löjtnant. A. Gyllenhammar, Brandl., Löjtnant. F. Kyhlberg, Brandl., Löjtnant. Sundbyberg: K. Öhlin, b. Handlande. Södertälje: Pettersson, b.

Malmöhus län: Malmö: N. Djurklou, b. Ryttmäst. Aug. Hallström, vb. Brandl. Helsingborg: G. Braun, b. Löjtnant, L. G. Gunnarsson, vb. Ingeniör. Landskrona: L. Tell, b. Lund: Karl Th. Holm, b. Kapten. Trelleborg: A. Jönsson, b. Kamrer. Ystad: F. Bergensträhle, b. Ryttm.

Kristianstads län: Kristianstad: H. Fogelklou, b. Löjtnant, L.

Blekinge län: Karlskrona: A. von Schoultz, b. Kommandörkapten, L. Karlshamn: J. Charpentier, b. Löjtn.

Hallands län: Halmstad: I. Modigh, b. Kapten, L. Kungsbacka: P. Landin, b. Aug. Ekeblad, vb. Varberg: O. Nordblom, b.

Göteborgs- och Bohuslän: Göteborg: E. Tegnér, b. Kapten L. G. Ekstedt, vb. Löjtnant. Lysekil: E. Löfgren, b.

Elfsborgs län: Borås: V. Settergren, b. Grossh. L. O. Ohlsson, 2:dre b. Byggm. Alingsås: A. Hedén, b. J. Möller, b. Trollhättan: E. G. Rommel, b. Kommuningeniör. Ulricehamn: D. Thelin, b. L. Engström, vb.

Skaraborgs län: Mariestad: J. F. Norrlander, b. Löjtnant L. Hjo: J. Andersson, b. Lidköping: A. Hjertthén, b. Sköfde: J. Björck, b.

Kronobergs län: Vexjö: E. Agné, Länsbokh. L.
Alfvesta: A. Johansson, b.
Elmhult: E. Hörberg, b.

Jönköpings län: Jönköping: N. C. Ohlsson, b. Kap-
ten, L.
E. Ekholm, vb.
Eksjö: A. Hultén, b. Kapten.
Säfsjö: K. H. Dahl, b.

Kalmar län: Kalmar: R. Stridbeck, b. Kapten L.
J. A. Blomqvist, vb.
Borgholm: E. A. Bergström, b. Lärare.
Vimmerby: C. E. Karlberg, b. Fabrikör.

Östergötlands län: Linköping: K. von Feilitzen,
b. Major.
Norrköping: R. Mossberg, b. L.
R. J. Lundborg, vb.
Söderköping: E. Lindström, b. Ju-
velerare.
Mjölby: P. A. Rosén, b.

Södermanlands län: Nyköping: K. A. Pettersson,
b. L.
Eskilstuna: J. Pettersson, b.
Mariefred: A. A. Dahlbom, b.
Stångnäs: F. O. Lindström,
vb.

Örebro län: Örebro: C. L. Fröding, b. Major L.
Askersund: K. B. Aman, b. Ingeniör.
Lindesberg: K. E. Sandberg, b. Stadsfiskal.
Nora: P. Olsson, b. Radman.

Vernlands län: Karlstad: J. P. Wendt, b. Major L.
A. Nilsson, vb. Stads-
fiskal.
Kristinehamn: E. Holmberg, b.
Sefle: C. A. Bäckström, b.

Festmanlads län: Vesterås: C. G. Sjöqvist, b. L.
Sala: A. Åhman, b.

Upsala län: Upsala: A. P. Eriksson, b. L.
E. Wallnerström, vb.
Enköping: A. Lindegren, b.

Gefleborgs län: Gefle: O. von Malmberg, b. Major L.
Hudiksvall: J. O. Wiklund, b.
Söderhamn: J. A. Söderberg, b.
Skutskär: R. Strand, b.

Kopparbergs län: Hedemora: C. J. Carlson, b. Stads-
ingeniör.
E. G. Engborg, b. Fa-
brikör.

Jämtlands län: Östersund: G. Geijer, b. Kapten L.
E. Nordin, vb. Löjtnant.

**Vesternorr-
lands län:** Hernösand: N. Lindmark, b.
J. Carnitz, vb.
Sollefteå: G. Clariu, b. Syssloman.
Sundsvall: G. Helligren, b. Kapten L.
Örnsköldsvik: F. Hagberg, b.

Vesterbottens län:

Norrbottnens län: Luleå: U. Ullman, b. Kapten L.
Piteå: F. G. Berggren, b.

Gotlands län: Visby: A. Zetterling, b. Kapten L.
J. Ödin, 2:dre b. Fabrikör.
J. Wessman, 3:dje b. Löjtnant.

Blif medlem af Svenska Brand- chefsföreningen!

Anmälan hör göras snarast till Föreningens Sek-
reterare, Brandchefen, Kapten R. Stridbäck, Kalmar.

Eldsvådan i Göteborg

den 30 nov. 1909.

Den 30:de November klockan 5 f. m. alarmerades brandkåren per telefon af en poliskonstapel för eldsvåda uti Parelius' snickerifabrik och brädgård, belägen på Hisingersidan invid Göta elf. I enlighet med förut utfärdade order angående eldsvåda å Hisingen utryckte brandstationerna i Lundby och Stadshuset medförande en materialvagn, en större och en mindre handkraftspruta, en ångspruta och en mekanisk stege, hvarjemte fiodsprutan genast utgick till eldstället, emedan starkt eldsken syntes öfver hela staden, då under rättelsen om eldsvådan ankom till hufvudbrandstationen.

Vid fiodsprutans framkomst till eldstället — 6.5 minuter efter larmets afgifvande — härjade elden våldsam-
t öfver ett område af c:a 10,000 m², som erbjöd en syn af ett enda eldhaf. En stark S. V. vind blåste och förde lågorna öfver de på Göteborgs mekaniska verkstads område belägna, af trä uppförda höga verkstadsbyggnaderna och hade redan antändt taket på den närmaste af dessa, hvilken låg på c:a 20 m. afstånd från det brinnande området.

Från fiodsprutan utlades genast vid dess framkomst 4 under öfverfarten iordninggjorda slangledningar, hvilka vid eldstället utgrenades till 8, hvarefter ledningar drogos så fort ske kunde, ända till dess 19 slangledningar voro från båten utlagda. Emedan det brinnande området sträckte sig omedelbart till den utefter elfstranden uppförda träkajen, kunde ledningar för den starka hettans skull ej här framdragas, utan måste 8 slangledningar från fiodsprutan dragas ut i vattnet, öfverförda på båtar.

De landvägen till eldstället ankomna båda brandkårsafdelningarna placerade den medförda ångsprutan vid ett utefter Lundby Hamngata gående stort dike med riklig vattentillgång och en af handkraftsprutorna inom Göteborgs mekaniska verkstads område. Från ångsprutan drogos 2 ledningar, en till skydd af Göteborgs mekaniska verkstad och en till det brinnande området; från handkraftsprutan drogs en ledning inom verkstadsområdet. Brandkåren hade alltså tillsammans 22 ledningar utlagda med en sammanlagd längd af 4110 meter. Från Strömman och Larssons snickerifabrik och virkesupplag, som är beläget omedelbart intill och vester om det brinnande området och der omfattande eldsläckningsanordningar finnas vidtagna, utlades 8 slangledningar, hvaraf 5 från ångpumpar uti fabriks maskinrum och 3 från en fabriken tillhörig med pumpverk försedd bogserbåt. Den hjälp, som brandkåren från detta håll fick, måste betraktas såsom synnerligen värdefull.

Omkring kl. 9 f. m. kunde elden anses begränsad, ehuru den fortfarande rasade med stor våldsamt, det brinnande området var på alla sidor inneslutet mellan kraftiga vattenstrålar.

Den till eldstället från början ankommande brandkårsstyrkan utgjordes af, förutom befäl, 25 man; genast eftertelefonerad förstärkning ankom så snart

sig göra lit och utgjordes af en brandmästare och 23 man.

Flodsprutan var med sina båda pannor uti oafbruten verksamhet i 20 timmar och funktionerade derunder på ett utmärkt sätt; under släckningens kritiska del kördes med ett slangtryck af 15 kg. på cm², hvilket tryck så småningom minskades till 10 kg.

Först efter 20 timmar hade eldens våldsamt aftagit så mycket, att släckningsarbetet kunde öfverlätas till en från hufvudstationen rekvierad styrka af 1 förman och 12 brandkarlar med 2:ne ångsprutor. Hufvudstyrkan och flodsprutan kunde då återvända till sina respektive stationer.

Efter c:a 5 dygn kunde elden anses fullt släckt; brandkåren hade då tillbragt 124 timmar vid eldstället.

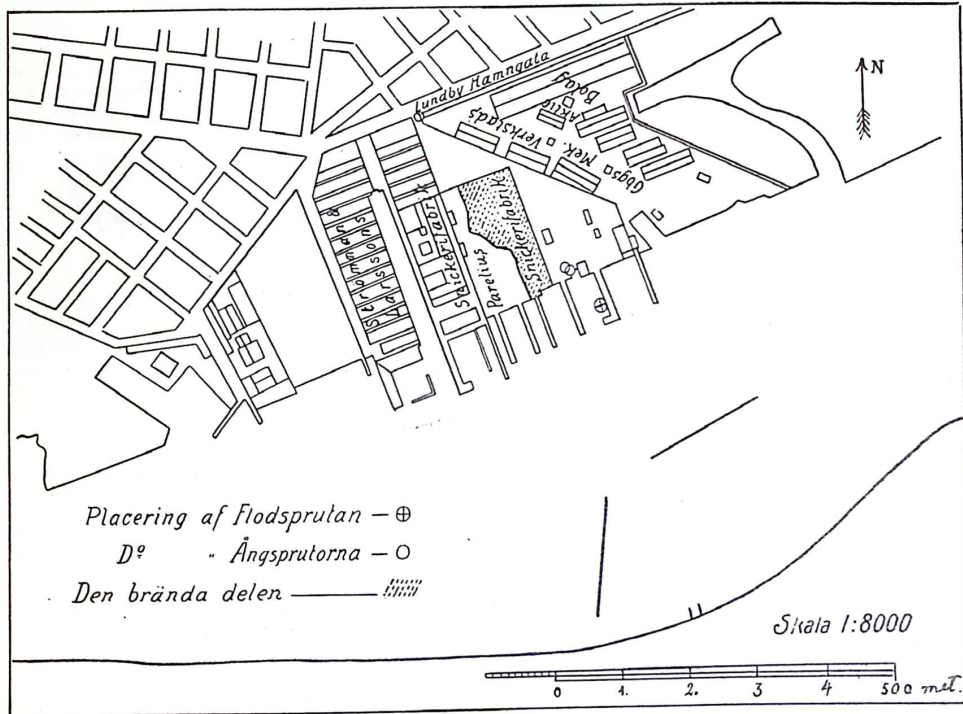
Elden uppkom under pågående arbete i fabriken, som under ett par månader varit i gång såväl natt som dag, och uppgifves vara orsakad af ett varmgånget axellager. Något släckningsförsök säger sig arbets-

personalen ej hafva medhunnit, enär elden spred sig med så stor hastighet, att de innevarande med svårighet kunde rädda sig sjelfva.

Det brunna utgöres af en större fabriksbyggnad af trä i två våningar, ett maskinhus af sten, ett flertal höga staplar bestående af lädämnena och splitvet samt ett par mindre träbyggnader belägna å det intill liggande kolupplagets mark. Nästan hela den till fabriken hörande, omedelbart omkring densamma belägna stora brädgården kunde räddas och kvarstår oskadad.

Å Göteborgs mekaniska verkstad blef taket på en af de närmast liggande fabriksbyggnaderna något skadadt, hvarförutan en massa fönsterrutor sprungit sönder af hettan. En plan öfver eldstället bifogas, hvarå flodsprutans och ångsprutornas placering finnes utmärkt.

Brandskadeersättningen anses uppgå till 6 å 700,000 kronor. E. T.

Notiser från eget land.

Utgifts- stater för brandkåren under år 1910.

Stockholm	461,983: 33.
Beräknade inkomster	62,750: —
Anslag från Stockholms Stads Brandförsäkringskontor 30,000 kr. samt från Stockholms Stads Brandstodsbolag till försäkring af lösegendom 20,900 kr.	

Göteborg.

Aflöningar, arvoden och hyresersättning...	147,951: 67
Öfriga omkostnader	42,790: —
Sma Kr.	190,741: 67

Malmö.

Aflöningar, beklädnad m. m.	49,934: 12
Öfriga omkostnader	16,110: —
Sma Kr.	66,044: 12

Anslag från Skånska Brandförsäkringsinrättningen	16,000: —
Anslag från Malmö Hamn	8,406: 80

Helsingborg.

Aflöningar, hyresbidrag och pensioner.	25,150: —
Öfriga omkostnader	12,744: 99
Sma Kr.	37,894: 99
Anslag från Hamnrättningen	6,315: 83
” ” Skånska Brandförsäkrings-Inrättningen	8,400: —

Personalia.

Gefle.

Ordinarie stat.

Afföningar	23,015: —
Öfriga kostnader	23,385: —
	46 400: —
Extra stat för omorganisation	4,100: —
	S:ma Kr. 50,500: —
Hamnrättningens anslag	6,000: —

Örebro.

Afföningar, pensioner	20,311: 23
Öfriga kostnader	19,832: 52
	S:ma Kr. 40,143: 75

Uppsala.

Afföningar	20,055: —
Öfriga kostnader	13,735: —
	S:ma Kr. 33,790: —

Lund.

Afföningar	8,000: —
Öfriga kostnader	5,583: 30
	S:ma Kr. 13,583: 30

Anslag från Skånska Brandförsäkrings-Ins- rättningen	3,600: —
---	----------

Borås.

Afföningar	20,720: —
Öfriga kostnader	11,875: —
	S:ma Kr. 32,595: —

Halmstad.

Afföningar	10,470: —
Öfriga utgifter	26,660: —
	S:ma Kr. 37,130: —

Sundsvall.

Afföningar och beklädnad	16,080: —
Öfriga kostnader	9,620: —
	S:ma Kr. 25,700: —

Karlstad.

Afföningar, pensioner	18,925: —
Öfriga kostnader	6,375: —
	S:ma Kr. 25,300: —

Kalmar.

Årskostnader	20,905: —
Nyanskaffning	1,695: —
	S:ma Kr. 22,600: —

Inkomster	2,000: —
-----------------	----------

Vesterås.

Afföningar, pensioner	19,845: —
Öfriga kostnader	9,825: —
	S:ma Kr. 29,670: —

Beräknad inkomst från verkstäder m. m.	2,500: —
---	----------

Hernösand.

Afföningar, pensioner	13,758: —
Öfriga kostnader	7,542: —
	S:ma Kr. 21,200: —

Christianstad.

Afföningar, arvoden	9,845: —
Öfriga kostnader	7,005: —
	S:ma Kr. 16,845: —

Anslag från Skånska Brandförsäkrings-Ins- rättningen	4,400: —
---	----------

Landskrona.

Afföningar	8,630: —
Öfriga kostnader	12,901: 02

Anslag från Skånska Brandförsäkrings-Ins- rättningen	5,500: —
Beräknade inkomster	658: —

Göteborg.

Svenska Brandchefsföreningens ordförande, Brand-
chefen i Göteborg, Kapten Elof Tegnér har af Brand-
försäkringsaktiebolaget Skandia tilldelats bolagets stora
guldmedalj som ett erkännande för insikt och dugande
verksamhet vid brandsläckningsväsendet.

Bolagets vice verkställande direktör, häradshöf-
ding O. Kinnander öfverlämnade å bolagets vägnar
utmärkelsen till Kapten Tegnér.

Karlskrona.

Vice brandchefsbefattningen.

Vid ansökningstidens utgång hade som sökande
till ledigförklarade vice brandchefsbefattningen anmält
sig:

Kapten L. Peyron, Redaktören, Underlöjtnant N.
Christiernsson och Plåtslagaremästaren A. Hansson. Från
Stråtselkammaren remitterades de inkomna ansökning-
arna till brandredskapsstyrelsen, som på sammanträde
beslöt att å förslaget uppsätta: i första rummet N.
Christiernsson i andra rummet L. Peyron, dock med
reservation af tvenne ledamöter, som uppsatte Kapten
Peyron i första och Löjtnant Christiernsson i andra
rummet.

Hamburg.

Brandchefen i Hamburg, Branddirektor West-
phalen, som tillika är ordförande i "Verband Deut-
scher Berufsfellerwehren", vice president i Conseil
International des Sapeurs Pompiers och korresponde-
rande medlem af British Fire Prevention Commikee,
kunde den 1 Januari fira sitt 25 års jubileum i staden
Hamburgs tienst. Han hade varit 9 år anställd som
byggnadsinspektör och 16 år som brandchef.

Anmärkningsvärda eldsvådor.

För någon tid sedan inträffade å Tullpackhuset
i Helsingborg, att vid anborning af ett träfat, enligt
beteckning angifvet såsom innehållande öfvermang-
syradt kali, fatets innehåll explosionslikt antändes.
En lång stickflamma sköt ut genom borrhålet och an-
tände i närheten befintliga varubalar. Elden släcktes
med vatten genom en slangledning från invändig
brandpost.

För att få utrönt, huruvida öfvermangansyradt
kali under vissa förhållanden kunde anses som explo-
sivt — och med anledning häraf, om särskilda säker-
hetsåtgärder för dylik vara borde vidtagas, — samt
för att om möjligt få utredt anledningen till den ex-
plosionslika antändningen, tillskref brandchefen Han-
delskemisten i Stockholm D:r Landin och relaterade
förloppet samt insände prof på innehållet jemte prof
på träbitar af fatet ifråga.

I sitt svar framhöll D:r Landin, att han i flera
år varit anställd vid en fabrik, der öfvermangansyradt
kali bereddtes, utan att han någonsin sett eller hört
omtalas något fall, då explosion inträffat.

Att fatet innehållit öfvermangansyradt kali, och
att sålunda felaktig angifning icke förelåg, framgår
deraf, att trästyckena af fatet vid verkställd under-
sökning visade sig vara färgade af öfvermangansyr-
adt kali.

Det vid tillfället använda borret var ett vanligt centrumborr, som icke visade spår till förorening af annat ämne.

Tyringe.

Onsdagen den 22 December 1909 utbröt kl. 2.30 f. m. eldsvåda i Skånska spritförädlingsbolaget Norén & C:os destilleringsverk i Tyringe, hvarvid båda verken förstördes. Deremot lyckades man att rädda de intill liggande nederlagsbyggnaderna samt bränneriet. Släckningsarbetet, som var mycket förtjenstfullt och vackert, utfördes af Tyringe Frivilliga Brandkår, understödt af från Skånska Trängkåren i Hesselholm utsändt manskap.

Angående eldens uppkomst meddelas följande:

En montör var sysselsatt med att afsäga ett rör i destilleringsverket och använde under arbetet en elektrisk lampa, som var kopplad till fabriken's belysningsledning. I den till denna lampa hörande ledningen uppstod en kortslutning, som explosionslikt antände de i rummet törefintliga gaserna. Allt trävirke i rummet antändes, så äfven de in till rectificeringstornet ledande trädörrarna, hvilka egendomligt nog ej voro på minsta vis skyddade. Elden spred sig till de stora behållarna af jern och cisternerna af koppar i tornet. I behållarna funnos sammanlagd c:a 13,000 liter sprit och i rectificeringstornets cisterner c:a 14,000 liter.

Några explosioner inträffade ej, men brann spriten med lågor slående ut genom kran- och ventilöppningar.

Alla träkonstruktioner förstördes totalt af elden, de oskyddade jernkonstruktionerna togo ej någon nämnvärd skada af elden och absolut oberörda blefvo de med 3 tums tjockt betonglager skyddade jernkonstruktionerna.

Bränneriet var skildt från den öfriga delen af fabriken genom en brandmur, i hvilken i bottenvåningen fanns insatt en dörr, äfven denna af trä och oskyddad. Brandmuren var dessutom ej uppförd genom hela huset, så att elden spred sig öfver vinden och afbrände taket på bränneriet.

Yttermurarna blefvo stående, om de än på sina ställen visade stora rennor, särskildt öfver fönsteröppningarna samt vid fabriken's nordvästra hörn.

Lagret, som man lyckades rädda, uppgick till c:a 120,000 liter.

Skadan uppgår till c:a 250,000 kronor, hvilken är betäckt genom försäkring.

Nyanskaffning.

Lund.

Den stege, af äldre modell, som tillhörde Lunds Stads Brandkår, bröts vid en öfning under början af 1908. Brandchefen anmälde förhållandet till Drätselkammaren och samtidigt insändes skrifvelse till stadsfullmäktige med begäran om anslag. Drätselkammaren tog sig emellertid en funderare på saken i ung. 1 år.

Slutligen beviljades anslaget 1,800 kr. och stegen beställdes i början af Januari 1909 hos Sundsvalls Brandkår. Stegen levererades i början af Oktober 1909.

Stegen har i högst utskjutna ställning en höjd af 22 meter. Den väger fullt utrustad 1,225 kg. samt med besättning 1,555 kg. Den är utrustad med 1 rutschduk, 2 slangrullar med tills. 120 m. 65 mm slang, 1 brandposthufvud, 1 strålrör.

Belysningen utgöres af acetylenlykter.

Stegen har tillvunnit sig berättigadt bifall och är ett vackert bevis på den omsorgsfullhet och soliditet, med hvilka från Sundsvalls Brandkår utgångna arbeten utföras.

Helsingborg.

Helsingborgs Stadsfullmäktige beslöt på sammanträde i December 1909, på derom af Helsingborgs nämnden gjord framställning, att anslå 2,000 kr. för anskaffandet af en ny ambulansvagn för staden. Hittills har Helsingborg disponerat en Drottning Sophias förening till understödjande af härens och flottans sjukvård i fält tillhörig ambulansvagn, hvilken varit placerad å brandstationen och betjenats af brandkårens personal.

Pension för städernas funktionärer.

Förslag till Svenska städers pensionskassor afgifvet.

Den af städernas ombudsmannamöte 1907 tillsatta komiten för utarbetande af reglemente för Svenska städernas pensionsförening är nu färdig med sitt förslag, hvilket nu skall behandlas af stadsfullmäktige i de olika städerna och slutligen få sitt afgörande på ett ombudsmöte i Stockholm i april månad.

Enligt de föreslagna bestämmelserna är kassans ändamål att bereda pension åt befattningshafvare i stad, som är medlem af kassan. Medlem är hvarje stad, som i kassan vunnit inträde. Stad, som i kassan söker inträde, eger enligt eget godtfinnande till pensions erhållande anmäla eller icke anmäla i stadens tjänst vid inträdet i kassan anställda befattningshafvare, men är deremot pliktig att efter vunnit medlemskap till pension anmäla alla nytillträdande, fast anställda funktionärer.

Högsta pensionsbeloppet är utsatt till 5,000 kr. och lägsta till 300 kr. Pensionsåldern föreslås till 67 lefnadsår och 35 tjenstår för manlig befattningshafvare och för kvinnlig sådan respektive 62 och 30. Undantag göras för arbetare vid belysningsverk samt konduktörer och förare vid spårvägar, för hvilka föreslagits respektive 62 och 20 samt för polisöfverkonstaplar och konstaplar, brandkårsbefäl, barnmorskor och sjuksköterskor med en föreslagen lefnadsålder af 57 och tjenstetid af 30 år. Brandkarsmanskap är uteslutet från pensionsrätt i kassan.

Öfverinseendet öfver kassans förvaltning utfövas af fullmäktige, en för hvarje till kassan ansluten stad. Styrelsen har sitt säte i Stockholm och består af fem ledamöter och fyra suppleanter, utsedda af stadsfullmäktige för tre kalenderår.

I förslaget är särskildt att beakta, att den föreslagna gemensamma pensionskassan är afsedd för viss befattningshafvare, icke af viss befattning, att intet fixt förhållande mellan slutaföning och pensionsbelopp blifvit förslaget, samt att ingenting finnes bestämt om befattningshafvares skyldighet eller icke att sjelf bidraga till sin pensionering.

Notiser från utlandet.

Den 1 december f. å. firade Wiens brandkår sitt 150-års jubileum under liflig anslutning från Österrike-Ungern och Tyskland.

Raden af festligheter inleddes med en högtidlig gudstjänst i Votivkyrkan.

Derefter följde utanför rådhuset en defilerung af Wiens 29 brandkårs-automobiler.

Härefter samlades man i stadsfullmäktiges sal och här framförde de anlända deputationerna sina lyckönskningar.

Särskild uppmärksamhet väckte, att Kejsar Wilhelm genom Brandchefen i Berlin, Branddirektor Reichel, lät till Borgmästaren dr Lueger samt Brandchefen i Wien, Kommandant Müller m. fl. öfverlämna det för brandväsendet instiftade hederstecknet. Detta kom som en stor öfverraskning för alla de dekorerade och framkallade stormande ovationer för kejsaren.

På aftonen egde festföreläsning rum å Hof-teatern.

Som afslutning mottagning hos Wiens Borgmästare exc. Dr Lueger.

I anledning af jubiléet utgafs en festskrift, i hvilken skildras Wiens brandväsendes utveckling under de 150 åren jemte de mera anmärkningsvärda eldsvådor, som man haft att bekämpa. Skriften är rikt illustrerad med gamla kopparstick, gravyrer och fotografier.

Af större eldsvådor anföras branden i Lichtental den 9 Juni 1786 då 24 hus nedbrunno.

Den 27 Oktober 1828 var en olycksdag för Wien, då brunno samtidigt och på olika ställen i staden: Leopoldstätters stora qvarnetablissemang vid Franzensbrücke, flera hus i Kaiserstrasse, Weissgärbern, Jägerzeile, södra bangården samt Erdberger Gasverk, hvilket, som skriften anmärker, var mer än nog för ett brandväsende, sådant som Wien då hade.

Den största brandkatastrofen är utan motsägelse Ringteaterns brand den 8 December 1881, vid hvilken brand ca 800 personer förlorade lifvet.

Äfven finnas i skriften talrika illustrationer öfver utrustningen, belysande den utveckling, som egt rum under tidernas lopp.

Aarhus.

Stadens brandkår firade den 1 Januari i år sitt 25-årsjubileum.

Ehuru det socialistiska byrådet vägrade anvisa medel till något högtidlighållande af dagen, kunde dock, tack vare enskild ofervillighet, en liten festlighet afhållas i dagens anledning och en festskrift utgifvas. Vi torde få tillfälle att senare återkomma till densamma.

Ett kostligt edikt har presidenten i Guatemala, Manuel Estrada Cabrera, låtit utfärda. I inledningen heter det, att i Guatemala på sista tiden talrika eldsvådor förekommit, hufvudsakligen i sådana hus, som voro försäkrade mot brand. Mot sådana brandstiftare vill nu Estrada Cabrera skydda försäkringsbolagen genom följande förordning: § 1. En eldsvåda i hus eller affärer, som äro försäkrade mot eld, är att anse som brandanläggning och i följd däraf skola de personer, hvilka brandförsäkringssumman tillfaller, häktas och icke frigifvas, förrän de bevisat sin oskuld. § 2. Det skall icke tillåtas dessa personer att ställa borgen för att bli försatta på fri fot tills domen fallit.

Man saknar i ediktet följande bestämmelse, som rekommenderas presidenten Cabrera: Personer, som taga lifförsäkring och dö, skola häktas och icke frigifvas, förrän de bevisat, att de icke vilja skada försäkringsbolaget.

Berlin.

Under förvaltningsåren 1 April 1905—31 Mars 1909 har Berlins brandkår varit alarmerade till 146 st. eldsvådor vid automobiler. Af de uppställda tabellerna framgår att det ojemförligt största antalet, nämligen 138 af 146 träffat benzinautomobilerna. Om man söker efter orsakerna till dessa eldsvådor finner man att i 24 fall vårdslöshet med eld eller ljus varit orsaken. I nästan lika många fall är orsaken att söka i förgasaren. Chaufförerna angifva då såsom orsak, att lågan slagit tillbaka från motorcylindern till förgasaren. Detta är också fallet, men torde dylik brand som regel vara mycket lätt att förebygga, om man mellan cylindern och förgasaren anbringar en afstängningsklaff eller ventil. De flesta af dessa eldsvådor inträffade på öppen gata, antalet af i garager, verkstäder eller gårdar uppkomna eldsvådor af denna art ha betydligt minskats under årens lopp. Äfven om antalet af dessa eldsvådor under årens lopp afsevärdt stigit så måste man taga hänsyn till att antalet automobiler äfven afsevärdt blifvit förökadt. Den 1 Januari 1907 hade Berlin 1408 automobiler och den 1 Januari 1908 2414 st. Den 1 Januari 1909 hade antalet stigit till 2863.

Antager man, att tillväxten i antal fördelar sig någorlunda jämnt öfver året, så framgår deraf, att under år 1907 funnos 1911 och under 1908 2638 automobiler i bruk i Berlin. Gentemot dessa siffror stå under 1907 39 fall och under 1908 42 fall af brand af automobiler, hvilket med andra ord vill säga att under 1907 hvar 49:de och under 1908 hvar 63 automobil blifvit mer eller mindre skadad af eld.

Frågo-afdelning.

Under denna rubrik kan enhver af Tidskriftens prenumeranter framställa frågor, som kunna anses ega större intress för brandväsendet.

För erhållande af bästa möjliga resultat af denna afdelning ombedes landets brandbefäl att godhetsfullt till redaktionen insända gjorda erfarenheter på i fråga varande områden.

Hvilken golfbetäckning bör anses vara den bästa i sprutstallar och redskapshallar samt häststallar afsedda för brandkårsbruk?

K.

Litteratur.

Svensk Brandkårstidning H. nr 1. Joh. Olssons Eft. Boktryckeri, Göteborg. Egare af tidningen är Svenska Brandmanaförbundet. Redaktör och utgivare är Öfverbrandmästare Erik Blomgren i Göteborg. Tidningen är afsedd att utkomma en gång i månaden. Prenumerationspriset är Kr. 2: 75 öre pr år. Tid-

ningens uppg. är enl. anmälan att meddela undervisning om sättet för eldsvådors förebyggande och bekämpande samt om räddning af människor och djur ur eldfara, att ingifva akning och häg för brandmannens yrke, att väcka och stärka brandmannens ansvars och samhörighetskänsla samt att arbeta för höjandet af deras sociala ställning i samhället.

Tidningens första nummer innehåller: — Historik öfver Karlstadsystemet; Själfbeherkning i brandkärtjänst; beskrifningar öfver en del redskap och utrustningspersedlar, notiser om eldsvådor inom och utom landet samt förbundsangelägenheter.

Feuerpolizei 1909 nr 12. 11 årg. Ph. L. Jung, München. 6 mark pr år.

Af innehållet framhålls: Brandproben mit Baumaterialien in Wien; Die Feuerseherkeit eiserner Dachkonstruktionen; Beskrifning jemte afbildningar från en stor fabriksbrand i München (Isaria Zählerwerke) samt notiser från olika delar af utlandet.

Brandluren 1909 nr 11. 13 årg. Redaktör Oskar Ekman Helsingfors. 5 Fmk. pr år. 12 nr.

Ehuru senaten vägrat gifva tidningen det anslag på 1,000 Fmk. som Brandluren tidigare erhållit, ser tidningen sig dock i stånd att utkomma äfven under 1910. Detta har kunnat åstadkommas förutom tack vare skrifledningens energi äfven genom de frivilliga gåfvor och anslag, som från skilda delar af landet inkommit.

Af innehållet vilja vi framhålla: Brandväsendets ordnande i landets mindre och medelstora städer; om automatiska brandalarmapparater; notiser från in- och utland.

Feuer und Wasser 1909 nr 51. 16 årg. D. W. Reutlinger, Frankfurt a. Main. 18 mark pr år. 52 nr.

Bland mera anmärkningsvärda uppsatser i tidskriften märkas Rauchsclutzapparate mit Sprechrichtung (Telefon); Grossfeuerberichte aus deutschen Städten samt litteraturanmärkingar.

Häfte nr 52. Innehåller en synnerligen intressant beskrifning öfver den stora brandkatastrofen i Hamburg den 7 Dec. förra året, då det stora gasverket i Hamburgs frihamn exploderade. Artikeln är författad af Senatskommisariern och chefen för belysningsväsendet i Hamburg, Sena'or Strack.

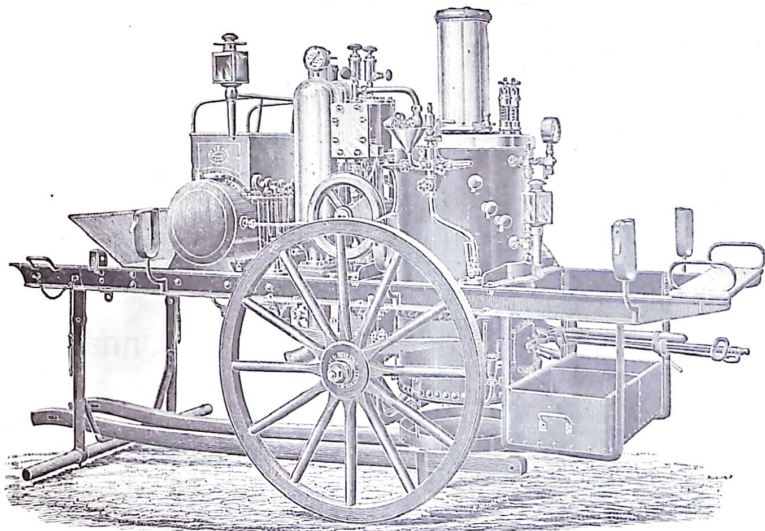
Medlemsblad för Brandinspektörföreningen 1909 nr 12. Brandinspektörföreningen, Aarhus. Gratis för medlemmar af föreningen, årsafgift 3 kr.

Af innehållet framhålls: Festen för Köpenhamns afgångne Brandchef Öfverste Meyer; om Celluloidbrand och Kinematografer; Ljusöppningar i brandmurar, m. fl.

Gjallarhornet 1909 nr 24 innehåller en intressant uppsats (sid 317) om "Brandfaran på Hisingssidan i Göteborg" i hvilken framhålls vikten och betydelsen af att rädgöra med brandkären, då det är fråga om uppfordrare af industriella anläggningar. Tidningen påpekar, att ett samarbete mellan anläggaren, brandkären och brandförsäkringsbolagen i dylika fall torde för tillgodogörande af samligas erfarenhet vara af stort gån.

Häfte nr 25. Innehåller bland annat en synnerligen intressant och hisvärd artikel om erfarenheter, vunna vid San Franciscos brand, efter ett föredrag af Mr. Ellis Marsland, generalsekreterare i British Fire Prevention Institute.

Ludwigsbergs

ÅNGSPRUTOR

2- och 4-hjuliga.
24 olika storlekar och typer. Från 350 till 4 000 minuttiters kapacitet och därefter.

FASTA ÅNGSPRUTVERK, en-, två- & tre-cylindriga med och utan ångpannor. Från 350 till 25000 minuttiters kapacitet.

KOMPLETTA SJÖ-ÅNGSPRUTOR samt **SPRUTPUMPAR**

för båtar och industriella verk etc.

TURBIN-SPRUTOR

för elektrisk-, ångturbin- eller brännoljafordrift.

HANDKRAFT-SPRUTOR,

från 75 till 420 minuttiters kapacitet.

SLANGKÄRROR, SLANGAR, KOPPLINGAR alla slag och all annan för brandsläckning erforderlig material.

GAMLA MASKINER MODERNISERAS.

Moderna konstruktioner, Omsorgsfullt utförande.

Mångårig erfarenhet inom branschen.

Pris, prospekter och offerter på begäran.

Ludwigsbergs Werkstads A.-B.
STOCKHOLM.

Gynna denna

Tidskrifts

Annonsörer.

Brandsläckningsapparaten MINIMAX rekommanderas.

Mer än 300,000 apparater sålda,
hvaraf ca 10,000 i Sverige.

Intyg finnes på 15,000 med Minimax släckta eldsvador,
hvaraf i Sverige öfver 400; siffror, som icke ens tillnär-
melsevis uppnås af någon annan apparat.

Obs.! "Minimax-Brandkärsapparat" Obs.!
nyttjas af de flesta brandkärer i landet.

Order upptagas genom MINIMAX HUFVUDKONTOR
C. O. Elliot.

Södra Hamngatan 13. GÖTEBORG. Telefon 6366.

Ionsereds Fabrikers Aktiebolag GÖTEBORG

rekommenderar sina tillverkningar af sprutslangar
af prima kvalitet.

Starka aluminiumhjelmar

— tillverkas af —

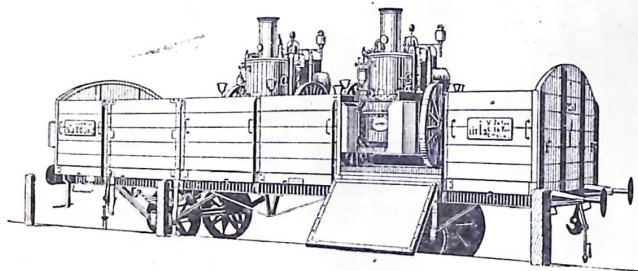
Leander Englund,
Sundsvall.

E. Fromell, Sundsvalls brandkår.

Mekaniska brandstegar intill 25 meters höjd, utdragsstegar,
hakstegar, brandredskapsvagnar, lätta sjuktransportvagnar.

Tullgarns Gjuteri & Mekaniska Verkstads Aktiebolag Uppsala.

Telegramadress:
"Tullgarns", Uppsala.

Tillverkar som specialitet:

"TULLGARNS" ångsprutor, Granells system. transportabla två- och fyrehjuliga,
fasta och sjöångsprutor, allt med nya och förbättrade konstruktioner.

Förstklassigt arbete af prima materialier garanteras.

Äldre sprutor moderniseras och förses med nya pannor och ventiler.

"TULLGARNS" ångsprutor ha på grund af sina utmärkta egenskaper hastigt vunnit
stor spridning.

Kompleta utrustningar med slangar och slangkärror m. m. levereras.

Fullständiga förslag uppgöras för anskaffning af tidsenlig eldsläckningsmateriel af in-
genjörer med mångårig erfarenhet inom branschen.

Prenumerera

≡ på ≡

denna

Tidskrift

ALLMÄNNA BRANDREDSKAPSAFFÄREN Stockholm
E. Bergström & Co.

Guldmedalj Stockholm 1897. Högsta pris Gefe 1901. Statsdiplom Berlin 1901.

Specialaffär för
Brandmateriel.